

Huvudman

Knivsta friskola ekonomisk förening, org.nr 7696042618
ordf@margarethaskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Margarethaskolan i Knivsta kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Knivsta friskola ekonomisk förening att senast **onsdag den 20 september 2023** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kränkande behandling, särskilt stöd, extra studietid för elever i årskurs 4-9 och betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Knivsta friskola ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Knivsta friskola ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Kränkande behandling

1. Se till att all personal vid minst ett tillfälle innan 2023-09-20 ges information om att alla som arbetar på skolan ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har lämnats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna

åtgärder den 2023-09-20 (1 kap. 5 § skollagen, 5 kap. 6 § och 6 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden).

2. Se till att all personal vid minst ett tillfälle innan 2023-09-20 ges information om att anmälan ska göras till rektorn då en personal får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har lämnats samt hur många sådana anmälningar har inkommit fram till 2023-09-20. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 2023-09-20 (6 kap. 10 § skollagen).

Anmälan om behov av utredning om särskilt stöd

3. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 2023-09-20 informera samtliga lärare om skollagens bestämmelser om särskilt stöd, skyldigheten att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av en utredning om särskilt stöd och hur anmälningsförfarandet går till. Vidare ska samtliga lärare och övrig personal informeras om att elever som visar upp andra svårigheter i sin skolsituation som på sikt kan leda till att de inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska anmäla detta till rektorn som ansvarar för att en utredning inleds av behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit fram till 2023-09-20 samt huruvida beslut fattats om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte för respektive anmälan. Av dokumentationen ska även en beskrivning av anmälningsförfarandet framgå. Denna dokumentation ska ges till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 2023-09-20 (2 kap. 34 § samt 3 kap. 7 § skollagen)

Extra studietid för elever i årskurs 4-9

4. Se till att alla elever i årskurs 4 till 9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka och undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur huvudmannen erbjuder den frivilliga studietiden till eleverna. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 2023-09-20 (10 kap. 5 a § skollagen).

Betygssättning

5. Se till att samtliga lärare vid minst ett tillfälle innan 2023-09-20 ges information om att lärare som saknar lärarlegitimation inte får sätta betyg själv-

ständigt utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Information ska även ges om att när en lärare som saknar lärarlegitimation sätter betyg med en legitimerad lärare ska båda lärarna signera i betygskatalogen. Vidare ska samtliga lärare och rektor informeras om att rektorn inte kan ta rollen som medbedömande lärare om inte rektorn delvis arbetar som lärare och har lärarlegitimation. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen om detta har lämnats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 2023-09-20 (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen och 6 kap. 3 § skolförordningen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Knivsta friskola ekonomisk förening en anmärkning avseende brister rörande tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler, planen mot kränkande behandling samt åtgärdsprogram. Knivsta friskola ekonomisk förening ska senast **onsdag den 20 september 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser extra anpassningar, samråd med elevhälsa vid utredningar av särskilt stöd, utredningar av särskilt stöd och beslut efter utredningar om behov av särskilt stöd samt tillgång till elevhälsa och studie- och yrkesvägledning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:8409) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Margarethaskolan i Knivsta kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Margarethaskolan följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och betygssättning, trygghet och studiero och grundläggande förutsättningar för skolenheten.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 14 december 2022 och 15 december 2022. Intervjun med rektorn genomfördes via Teams den 20 december 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och betygskatalogen. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Personalen agerar inte alltid på kränkande behandling

I intervjuerna säger flera av eleverna, skolans personal och rektorn att alla i personalen inte agerar när det sker kränkande behandling på skolan. Några av lärarna beskriver hur de inte alltid har möjlighet att agera i stunden där kränkningar sker. Eleverna beskriver att lärarna inte alltid har agerat i situationer eleverna upplevt som kränkande när eleverna har bett om det. Eleverna beskriver också att det förekommer att lärarna inte agerar när eleverna använder fula ord mot varandra utan går förbi utan att agera. Rektorn säger att det varierar om personal agerar vid kränkande behandling och att alla i personalen inte gör det. Rektorn uppger i intervjun att det ska förtydligas att alla i personalen förväntas agera när en elev upplever sig kränkt.

Anmälningar av kränkande behandling

Skolinspektionens utredning visar att fyra kränkingsanmälningar har gjorts på Margarethaskolan under tidsperioden november 2021 till november 2022. Huvudmannen bekräftar att fyra kränkingsanmälningar mottagits från Margarethaskolan under tidsperioden. Rektorn uppger i intervjun hen tycker att kränkingsanmälningarna är få och att de kanske inte reflekterar antalet kränkningar som skett på skolan under tidsperioden.

I intervjuerna med rektorn och lärarna framkommer att det varierar om personal på Margarethaskolan anmäler till rektorn om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Lärarna uppger att de ibland försöker hantera situationer själva utan att anmäla till rektor. Vidare beskriver några av lärarna att de inte anser att de behöver anmäla om situationen verkar utagerad. Lärarna beskriver att de upplever det som oklart om olika situationer ska anmälans till rektor. Rektor uppger att alla i personalen inte anmäler situationer där en elev utsätts för kränkande behandling. Rektor beskriver att rutiner för anmälningar av kränkande behandling har varit otydliga på skolan men att det har blivit bättre efter att rektorn har påbörjat ett utvecklingsarbete. Rektor uppger att det nu pågår ett arbete för att förtydliga rutinerna för kränkingsanmälningar och vad som förväntas av personalen på skolan vad gäller anmälningar av kränkande behandling.

Rättslig reglering

Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen, 5 kap. 6 § och 6 kap. 5 § skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden).

En personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framgår att personalen inte alltid agerar eller anmäler till rektorn när en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Rektor beskriver att det behövs förtydligas att personalen förväntas agera och anmäla när en elev blivit utsatt för kränkande behandling.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla vikten av att alla som arbetar på skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. Det är också av stor vikt för skolans verksamhet att händelser av kränkande behandling anmäls. Dels för att skolan ska kunna bedriva ett effektivt arbete mot kränkande behandling gällande enskilda elever, men även för att skolan ska kunna arbeta främjande och förebyggande mot kränkande behandling på skolan. Genom anmälningarna kan skolan identifiera var det finns behov av att genomföra insatser för att förbättra elevernas skolmiljö. Skolinspektionen bedömer därför att det är positivt att det finns ett påbörjat utvecklingsarbete på skolan som syftar till att förbättra och förtydliga förhållningssätt och rutiner för anmälningar mot kränkande behandling.

Anmälan om utredning av elevers behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuerna beskriver lärarna hur elevernas stödbehov regelbundet diskuteras på möten med elevhälsan. Det framkommer att elever lyfts på dessa möten men att lärarna tycker att det ibland är ottydligt om eleverna har anmälts för en utredning av behov av särskilt stöd eller inte. Rektorn uppger att anmälningsförfarandet om behov av utredning om särskilt stöd inte alltid fungerar som det ska på skolan. Rektorn beskriver att det finns planer på att tydliggöra rutinen för anmälningar av behov av utredning om särskilt stöd genom en särskild blankett att använda för detta syfte.

Skolinspektionens utredning visar att anmälningar från lärare om behov av utredning om särskilt stöd har mottagits av elevhälsa och rektor för ett flertal av elever. Utredningen visar dock att det också finns exempel på det motsatta. Lärarna uppger i intervjun att elev 6 och elev 7 är anmälda för utredning av behov av särskilt stöd. I intervjun med elevhälsan framkommer däremot att elev 6 och elev 7 inte är anmälda för utredning av behov av särskilt stöd av lärarna men att lärarna har lyft eleverna för diskussion med elevhälsan. I intervjun med rektor framkommer att det finns planer på att utreda behovet av särskilt stöd för elev 6. Det finns inte planer på att utreda behovet av särskilt stöd för elev 7 som vid tidpunkten för tillsynsbesöket har extra anpassningar i ett ämne.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att ingen anmälan eller utredning om behov av särskilt stöd har gjorts för elev 3 som under vårterminen 2022 har flera streck istället för betyg. Elev 3 bytte skola efter vårterminen 2022 men återvände runt höstlovet under höstterminen 2022. I intervjuer framkommer att det inte ännu har hunnits med att anmäla eller utreda elevens behov av stöd men att det finns tankar på att undersöka elevens stödbehov under vårterminen 2023.

Skolinspektionens utredning identifierar en annan elev (elev 2) som inte är anmäld eller utredd för behov av särskilt stöd. Elev 2 har under en längre tid haft omfattande frånvaro från skolan. Eleven har flera streck istället för betyg från vårtermin 2022, hösttermin 2021 och vårtermin 2021. I intervjuer framkommer att kuratorn arbetar med att främja elevens närvaro men att eleven varken har ett åtgärdsprogram sedan tidigare eller är anmäld som i behov av utredning om särskilt stöd. Det har inte heller startats en frånvaroutredning.

Rättslig reglering

Om en förskollärare eller lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska de anmäla detta till rektorn (3 kap. 7 § skollagen).

För varje sådan anmälan ansvarar rektorn för att starta en utredning av elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ansvarar också för att starta en sådan utredning om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller anmälan om utredning av elevers behov av särskilt stöd. Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns exempel på att det är otydligt om anmälningar har gjorts av elevers behov av utredningar om särskilt stöd eller inte. Vidare framgår det av Skolinspektionens utredning att det finns exempel på elever med omfattande frånvaro och streck istället för betyg där anmälningar av behov av utredning om särskilt stöd saknas även om eleverna visar på svårigheter i sin skolsituation.

I sammanhanget vill Skolinspektionen framhålla att om elevers behov av särskilt stöd inte utreds och elever inte får det särskilda stöd som de är i behov av, försämrar elevernas förutsättningar att kunna nå målen för undervisningen.

Extra studietid för elever i årskurs 4-9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuerna framkommer att Margarethaskolan erbjuder elever som går i årskurs 6 till 9 två timmar extra studietid i veckan. Erbjudandet om extra studietid gäller inte elever som går i årskurs 4 och årskurs 5. Rektorn säger i intervjun att det i dagsläget är oklart om extra studietid på två timmar i veckan kommer att erbjudas eleverna i årskurs 4 och årskurs 5.

Rättslig reglering

Eleverna i årskurs 4-9 erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet omfattar minst två timmar per vecka och undervisningen anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller att erbjuda frivillig extra studietid på minst två timmar per vecka till elever i årskurs 4 till 9. Av Skolinspektionens utredning framkommer att Margarethaskolan erbjuder extra studietid med minst två timmar per vecka till elever i årskurs 6 till årskurs 9. Däremot erbjuds inte elever i årskurs 4 och 5 extra studietid med minst två timmar i veckan. Det finns heller inte några omedelbara planer på att erbjuda extra studietid på två timmar i veckan för elever i årskurs 4 och 5. Enligt skollagen ska alla elever i årskurs 4 till 9 erbjudas frivillig extra studietid med minst två timmar per vecka.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat en översikt över legitimationer och behörigheter hos anställda lärare på Margarethaskolan hösten 2022.

Skolinspektionen har även tagit del av och granskat betygskatalogen för samtliga elever i årskurs 6, årskurs 7 och årskurs 8 under vårterminen 2022, höstterminen 2021 och vårterminen 2021. En lärare, som inte är legitimerad, har vid upprepade tillfällen ensam signerat betygen i ämnet idrott och hälsa i betygskatalogen. Den icke-legitimerade läraren har ensam signerat betygen i ämnet idrott och hälsa för årskurs 6, 7 och 8 vårterminen 2022 och höstterminen 2021. Skolinspektionens granskning av betygskatalogen visar också att rektorn har vid flera tillfällen signerat i betygskatalogen tillsammans med lärare som inte är legitimerade. Rektorn har signerat betygskatalogen med icke-legitimerade lärare till exempel i ämnet musik vid följande tillfällen: i årskurs 6, 7 och 8 vårterminen 2022, höstterminen 2021 och vårterminen 2021. Rektorn uppger att hen har lärarlegitimation men inte undervisar som en del av sin rektorstjänst.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen och 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte lever upp till författningarnas krav vad gäller betygsättning. Av Skolinspektionens utredning framkommer att en icke-legitimerad lärare ensam har signerat i betygskatalogen. Av utredningen framkommer också att rektorn har vid flera tillfällen signerat i betygskatalogen med lärare som inte är legitimerad. Rektorn är legitimerad lärare men arbetar inte som lärare. Enligt skollagen får en lärare som saknar lärarlegitimation inte sätta betyg självständigt utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Båda lärarna ska signera i betygskatalogen. Rektorn kan inte ta rollen som medbedömande lärare om inte rektorn delvis arbetar som lärare och har lärarlegitimation.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Knivsta friskola ekonomisk förenings verksamhet vid Margarethaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kränkande behandling, anmälan om utredning av elevers behov av särskilt stöd, extra studietid för årskurs 4-9 och betygssättning. Det finns därför skäl att förelägga Knivsta friskola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna framkommer att det saknas tillgång till utrustning och lokaler för att genomföra laborationer inom naturorienterande ämnen. I intervjuerna beskrivs att det förutom en passande lokal saknas verktyg, säker förvaring och dragskåp. Det finns brister i tillgång till vatten och avlopp. Lärarna uppger att eleverna på grund härav inte får laborera i den mån som kursplanerna anvisar. Det innebär att det finns ett centralt innehåll som inte behandlas i naturorienterande ämnen. I intervjun med rektorn framkommer att det kommer att finnas tillgång till lämplig utrustning och lokaler för att genomföra laborationer inom de naturorienterande ämnena under vårterminen 2023. Därmed kommer det finnas möjligheter att behandla det innehåll i kursplanerna som inte har behandlats hittills.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap 35 § skollagen, Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar och 5. Kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler. Av Skolinspektionens utredning framkommer att det vid tillsynstillfället saknas tillgång till både utrustning och lokaler för att genomföra laborationer inom naturorienterande ämnena. Därför har eleverna inte fått laborera i den utsträckning som kursplanerna anvisar. Vidare framkommer av Skolinspektionens utredning att det pågår ett arbete med att färdigställa lokaler och erhålla utrustning för laborationer inom naturorienterande ämnen. Arbetet förväntas bli klart vårterminen 2023. Efter att lokalerna tagits i bruk kommer eleverna att kunna genomföra de laborationer som kursplanerna anvisar.

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen granskade ett urval av sju åtgärdsprogram vid tillsynsbesöket. I samtliga åtgärdsprogram framgick elevens behov av särskilt stöd och åtgärder fanns beskrivna. Eleven och elevens vårdnadshavare hade getts möjlighet att medverka i samtliga av de granskade åtgärdsprogrammen. Information om rätten att överklaga åtgärdsprogram och datum för när elever och vårdnadshavare tagit del av beslutet om åtgärdsprogram fanns i alla åtgärdsprogram.

Datum för uppföljning av åtgärdsprogram finns i fyra av sju åtgärdsprogram. I sex av sju åtgärdsprogram framgick namn på den person som ansvarar för uppföljningen av åtgärdsprogrammet.

Rättslig reglering

Av ett åtgärdsprogram ska elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler samt åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammen som inte uppfyller författningarnas krav saknar datum för uppföljning av åtgärdsprogram. I ett av åtgärdsprogrammen saknades det namn på den person som ansvarar för uppföljningen.

Planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat Margarethaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2022/2023. Planen innehåller en översikt över åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever samt vilka åtgärder ska genomföras under det kommande läsåret. Margarethaskolans plan mot kränkande behandling saknar dock en redogörelse för hur förra årets åtgärder mot kränkande behandling har genomförts. Rektorn bekräftar i intervjun att redogörelsen saknas och säger att det kommer att åtgärdas i skolans nästa plan mot kränkande behandling.

Elevers medverkan i framtagandet av planen mot kränkande behandling

I intervjuerna framkommer att eleverna på Margarethaskolan inte har deltagit i framtagandet av planen mot kränkande behandling. Rektorn säger att elevernas deltagande är ett utvecklingsområde för skolan. Eleverna kommer att involveras i framtagandet av planen mot kränkande behandling nästa gång den tas fram säger rektorn.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)

Planen mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens verksamhet vid Margarethaskolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framgår att skolans plan mot kränkande behandling inte innehåller alla delar som författningarna kräver eftersom det saknas en redogörelse för hur förra årets planerade åtgärder har genomförts. Vidare framgår det av utredningen att en redogörelse för förra årets genomförda åtgärder kommer att inkluderas i nästa läsårs plan mot kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framgår även att eleverna inte har medverkat vid att upprätta och följa upp planen mot kränkande behandling som författningarna kräver. Vidare framgår det av utredningen att eleverna kommer att involveras i framtagandet av planen mot kränkande behandling framöver.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelseer av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Knivsta friskola ekonomisk förenings verksamhet vid Margarethaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till ändamålsenlig utrustning och lokaler, åtgärdsprogram och planen mot kränkande behandling.

Utredningen visar att det pågår ett arbete med att bygga nya lokaler och erhålla utrustning för att kunna genomföra laborationer inom naturorienterande ämnen enligt kursplanens anvisningar under vårterminen 2023. Av utredningen framkommer också att det i tre fall saknas datum för uppföljning av åtgärdsprogram. Namn på den som ansvarar för uppföljningen saknas i ett av åtgärdsprogrammen. Det framkommer dock inga indikationer på att åtgärdsprogrammen inte har följts upp trots avsaknaden av namn och datumplanen mot kränkande behandling. Utredningen visar även att planen mot kränkande behandling inte innehåller alla delar som författningarna kräver. Vidare framgår av utredningen att eleverna inte har medverkat vid att upprätta och följa upp planen mot kränkande behandling. Rektorn planerar att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna genom att se till att eleverna medverkar vid framtagandet av nästa läsårs plan mot kränkande behandling och att den del som saknas i den nuvarande planen kommer med nästa gång.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Knivsta friskola ekonomisk förening en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar, samråd med elevhälsan och utredningar av behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuerna med lärarna framkommer att extra anpassningar ges inom ramen för den ordinarie undervisningen till elever i behov av dem. Elevhälsan beskriver hur frågor om extra anpassningar lyfts på regelbundna avstämningar med lärarna där specialpedagogen ger råd om lämpliga extra anpassningar. I intervjuerna beskrivs också hur specialpedagogen genomför observationer för att ge råd om lämpliga extra anpassningar.

Skolinspektionen har vid lektionsobservationer bevitnat att lärare anpassar undervisningen och lärmiljön för elever i klassrummet på olika sätt. Extra anpassningar som observerats inkluderar bland annat hörselkåpor, digitala hjälpmedel, struktur för lektioner och tidsstöd.

Elevhälsan och rektorn uppger i intervjuer att samråd med elevhälsan sker vid utredningar av elevers behov av särskilt stöd. I intervjuerna framkommer att utredningar av behov av särskilt stöd alltid görs efter anmälningar. De uppger att ett beslut om att upprätta eller inte upprätta ett åtgärdsprogram alltid fattas efter en utredning av behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning och annan undervisning eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 §, 2 kap. 10 §, 29 kap. 10 § skollagen och 33 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till elevhälsa samt studie- och yrkesvägledning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid skolbesöket i december 2022 framkommer att följande kompetenser inom elevhälsan finns att tillgå: kurator, specialpedagog, speciallärare och skolsköterska. Skolläkare och skolpsykolog tas in efter behov utifrån ett avtal med Sollentunahälsan. Skolsköterskan beskriver att eleverna erbjuds hälsobesök vartannat år från förskoleklass till årskurs 9 och vid behov däremellan.

I intervjuerna framkommer att en studie- och yrkesvägledare är anställd på skolan och är en del av elevhälsoteamet. Studie- och yrkesvägledaren är på skolan en dag i veckan. Studie- och yrkesvägledaren ansvarar för studie- och yrkesorienterad verksamhet på skolan.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till

personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Varje elev i grundskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller (2 kap. 25 och 27 §§ skollagen).

Elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ska ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen, Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Anna Malmenfelt.

Utredare Helga Sverrisdóttir har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Karin Lindqvist medverkat.